

CVIČEBNÍ LISTY.

Priloha „Vojenských Rozhledů“.

Číslo 1.

Ročník II.

Příprava pro Válečnou školu.

Podplukovník francouzského generálního štábu MARATUECH:

Rady kandidátům Válečné školy pro přípravu ke zkoušce z taktiky.

(Pokračování.)

V předešlém čísle jsme uvedli, jaké prameny mají kandidáti voliti za nynějšího stavu vojenské literatury a organizace československé armády.

Dokumentace jest skutečně prvním podkladem každého studia. Nestačí však i při dlouho trvající přípravě, nashromážditi pouze v hlavě vědomosti. Nestačí je tříditi a nechati je samy dozrávati. Je třeba, abychom se cvičili prakticky z nich těžiti, uváděti je v život a užívati jich při řešení konkrétních otázek. To vyžaduje zvyku a cviku.

„Fit fabricando faber“, praví latinské přísloví. Je to přísloví pravdivé, ať ho užijeme na dílo kováře nebo taktika. Abychom se naučili řešit taktický problém, jest třeba, abychom jich řešili mnoho. A právě tak, jako učedník pracuje pod dohledem a řízením svého mistra, tak i kandidát musí pracovati pod dohledem a řízením svého připravovatele. Ten ho tak může mnohem snadněji vésti, opravovati jeho chyby, hned jakmile se jich dopustil, chrániti jej před špatnými zvyklostmi; ušetřiti mu mnoho tápání.

Naším dnešním cílem jest ukázati kandidátům praktický způsob, jak se dáti do taktického problému a jak jej probírat. Provedení takové práce sestává podle mého názoru ze tří nesejně dlouhých fází: první spočívá v tom, abychom se dobře vžili do dané otázky; druhá záleží ve vyhledání řešení a konečně třetí ve vyjádření a rozvedení tohoto řešení.

I.

První fáze vyžaduje zejména klidu a pozornosti. Kandidát dostane námět a mapu. Jde o to aby pozorně a rozvážně přečetl daný námět, při čemž postupně hledá a podtrhuje na mapě místa, která tvoří rámec celé otázky. Tímto postupem vyhneme se při pozdější práci novému vysilujícímu vyhledávání nějakého označeného místa, jež se dá těžko najíti. Je to maličkost, ale je přece důležitá, protože jí získáváme času pro další práci.

Tato první četa s tužkou v ruce jest první hrubou orientací v dané otázce. Účelem jejím jest, aby se upjala pozornost na onen výsek mapy, na nějž se má soustřediti, a aby se zabránilo jejímu roz-

ptýlení. Není to však ještě okamžik, kdy bychom měli započít s úvahami, při nichž by příliš spolupracovala naše imaginace. Nevnikli jsme ještě dostatečně do svého námětu. Postupujeme pomaleji rozvážněji, abychom položili hráze své imaginace: začneme ještě jednou znovu číst text a zřetelně vyznačíme v mapě všechny údaje námětu.

Než začneme šachovou partii, klademe napřed figurky na šachovnici a jakmile jsou rozmístěny, dovolí nám jediný pohled obhádnouti celek partie. Učiníme totéž. Mapa budiž naší šachovnicí; upravme ji tak, aby mluvila k oku.

Na příklad: v námětu je řečeno, že nepřátelské jezdeckto je hlášeno v těch a v těch místech; že na těch a těch místech jsou jeho přední prvky; že jeho hlavní síly jsou tam a tam. Spojme tužkou tato rozličná místa. Uzdáme ihned, že se na mapě objeví různé linie, které označují nepřátelské fronty. Rozeznáme jasně tvar fronty a již z toho můžeme uvažovati o možných manévrech tohoto nepřítele.

Učiníme totéž na své vlastní straně, a uvidíme velmi záhy obraz postupu: možnosti nebo pravděpodobnosti setkání nám padnou do očí. Jako při šachu rozeztavili jsme proti sobě bílé a černé.

Pokračujeme v této práci, aby vše, o čem se v námětu hovoří, stalo se patrnější a nanesme na naši mapu vše, co z námětu na ni můžeme přenést. Běží-li o pohyb, označíme na ní šipkami směr. Jde-li o pochodová pásma, vyznačíme dobře viditelnými čarami jejich hranice. Jde-li o ubytovací prostory, útočná pásma, obranné úseky, vyznačíme pozorně vše to podle údajů problému. Co se týče podrobné situace jednotky, kterou se obíráme, neotálejme zakreslit ji celou konvencionálními značkami, přihlížejíce při tom k oné situaci, v níž se v danou hodinu nachází v ubytování, na pochodu nebo v boji.

Když jsme to učinili, přečteme ještě jednou, po třetí text, sledující při tom značky, jež jsme nanesli na mapu, abychom viděli, zdali jsme se nezmýlili, nebo zdali jsme něčeho nezapomněli. Nyní budeme moci podrobněji studovati obraz, jež jsme si právě načrtli, a tato zkouška uvede nás úplně do rámce, v němž od té chvíle máme operovati. Poněvadž známe měřítko naší mapy, pokusme se o to, abychom dobře pochopili tento obraz partie, již máme před svýma očima, tím, že odhadneme nebo odměříme vzdálenosti, dělící naši stranu od nepřítele, v celku a zejména od té jednotky, s níž se budeme zabývat, a od sousedních jednotek.

A teprve nyní, po skončení metodické četby námětu, po činnosti, jež nám poskytla žádoucí klid, můžeme přistoupiti k nejdůležitější části své práce: k vyhledávání řešení. Tomu budeme věnovati větší část času, jenž je nám dán k provedení taktické úlohy: Na příklad tři hodiny ze lhůty pětihodinové.

II.

Taktický problém dá se řešiti několika vhodnými způsoby; doporučujeme jeden a to ten, jenž se opírá o zkušenost, a jenž, byv přijat na válečné škole, dal velmi dobré výsledky.

Spočívá v tom, že se rozebírá otázka krok za krokem v několika paragrafech; dále v tom, že se vyvodí závěry z rozboru každého postupně zkoumaného bodu; a konečně v tom, že se tyto částečné závěry přirovnají navzájem, že se z nich vytvoří syntesa, která pak vede k řešení. Jest záhodno, aby se vždy postupovalo v tomto pořadí. Nabudeme tak rychle cviku a máme větší naději, že na nic nezapomeneme.

Podle mého mínění jest nejpohodlnější a zároveň nejlogičtější zkoumati potřebné činitele v tomto pořadí:

- a) jakou jednotkou se máme obírat?
- b) jaký jest její úkol?
- c) jaká jest její situace?

Tento paragraf dělí se v několik bodů:

1. celková všeobecná situace;
2. podrobná situace nepřítele;
3. podrobná situace vlastních vojsk;
4. podrobná situace jednotky, o níž jde;
5. počasí.

d) jaký jest terén, v němž se úloha odehrává?

e) jakými prostředky disponujeme pro provedení úkolu.

Upozorňujeme kandidáty na toto pořadí úvah, jimž se musí oddati, protože zkušenost, nabytá z četných oprav a z četných rozprav, ukázala, že kandidáti často sejdou s dobré cesty a to proto, protože postupovali při svých úvahách podle pořadí, které nedbalo nestejně důležitosti jednotlivých údajů problému.

Mnozí na př. projevují snahu vrhnouti se slepě — hned od počátku — do studia terénu a pak podřizují vše výhodám nebo nevýhodám, jež skýtá tento terén. Viděli jsme, že někteří upustili dokonce o svého úkolu, nebo že jej změnili a to proto, že se ztratili v podrobném studiu mapy. To bývá nejobyčejnější chybou začátečníků. To je však také chyba nejvážnější, poněvadž vede k hrubým taktickým omylům, ke skutečným taktickým zvrácenostem.

Nezapomínejme nikdy, že terén není ničím jiným než prostředkem. Je třeba jej zkoumati, abychom z něho měli co největší prospěch, avšak jen vzhledem na daný úkol, a proto jen s toho hlediska má býti studován.

Mnozí jiní začínají studiem situace. To je již logičtější. Je lépe začít se situací, avšak mohou z toho vyplynouti obdobné nevýhody, t. j. že se zapomeneme nebo pozměníme úkol, zejména dáme-li se svěsti hned od počátku studiu nepřátelských možností. Viděli jsme, že kandidáti, dobře analyzující to, co by mohl podniknouti nepřítel, zabývali se od tohoto okamžiku výhradně tím, jak by čelili manévřům tohoto nepřítele, zapomínajíce, že oni sami měli provésti manévry vzdor nepříteli.

Konečně viděli jsme kandidáty, jak aplikovali různé způsoby boje, aniž dbali velikosti jednotky, s níž měli pracovat: že na př. označovali praporu nebo pluku cíle, které by odpovídaly divisi nebo armádě. Ti zajisté nepřemýšleli dostatečně o prvním údaji problému, t. j. o tom, s jakou jednotkou se obírají. Netázali se, o jakou jednotku jde, a tím bylo celé jejich řešení pokaženo.

Proto nemůžeme dosti doporučiti kandidátům, aby při rozboru taktického problému sledovali pořadí námi shora uvedený.

V příštím článku projdeme všechny tyto různé paragrafy. Avšak již teď doporučujeme živě kandidátům, aby si vzali za vzor pracovní metody znamenitou studii štábního kapitána Bohuslava Fialy, která byla uveřejněna jako autorské řešení námětu čís. 1. ve 12. čísle „Cvičebních Listů“.

(Příště dále.)

Autorské řešení námětu číslo 2.

Abych zabránil možným mylným představám, musím předeslati, že již rozkaz brigády a tím spíše rozkaz pluku může být sestaven jen na základě obhlídky terénu. Mapa 1:75.000 podává jen příliš hrubou představu o útvaru terénu, než aby podle ní jen mohl být dán rozkaz pluku ve skutečnosti. Z pochopitelných důvodů jsme nuceni spokojiti se ve svém případě s obrazem terénu tak, jak nám jej podává speciálka.

Řešení, jež bude podáno, není jedině možným. Jsou možná i jiná řešení, pokud neodporují hlavním zásadám taktiky pěchoty.

Problém, kterým se tento námět zabývá, má znázorniti, jak rozkaz divise přechází v život, jak stručná ustanovení, daná divisi, jsou postupně podřízenými veliteli rozváděna a doplňována. V našem případě jde o dva vyšší články v tomto velitelském řetězu, totiž o brigádu a pluk. Bylo nezbytno požadovati též rozhodnutí brigádníka, poněvadž v něm jsou obsažena důležitá ustanovení s hlediska pěchotného, jichž udáním problém by ztratil na zajímavosti a stal se příliš jednoduchým.

I.

Všeobecná situace.

Jde o útok ve volném terénu. Opevnění, jež nepřítel v krátké době, již měl k dispozici, mohl zbudovat, jsou ještě daleka toho, by tvořila celý opevněný systém bez mezer. Jsou to jen sporadické zákopy, sloužící za úkryt a bojová stanoviště jednotlivých prvků pěchoty. Systém opevnění tak, jak se vyvinul po bitvě na Marňě, vyžaduje mnoho času a práce. Při možných válkách našeho státu armády vzhledem k rozsahu eventuelních válečných jevišť ne příliš četné budou míti vždy dosti místa pro manévrování a tak systematické opevnění vyskytne se snad jen na velmi důležitých bodech, jichž nepřítel nebude moci minout.

Naše divise nalézá se již ve styku s nepřítelem. Choulostivé období navazování dotyku minulo. Pod krytem předvojových prvků, které navázaly dotyk, divise provedla v noci přibližovací pochod a zaujala bojové rozčlenění pro útok.

II.

Při řešení každého taktického problému musíme nejprve podrobiti pečlivému rozboru základní prvky rozhodnutí, jimiž jsou:

- a) úkol,
- b) situace nepřátelská,
- c) situace vlastní,
- d) terén.

a) **Úkol** pro brigádu je dán ve formě údaje linie, již má svým postupem v příkázaném pásmě dosíci. Prostředky, dané jí k provedení tohoto úkolu záleží: ze 5 praporu pěchoty a palby 3 oddílů dělostřelectva přímé podpory.

Ohledně pěchoty stanovila divise, že z pěti praporů tři mají být v první linii. Toto ustanovení je zdánlivě v rozporu se zásadou, podle níž podřízenému veliteli má být přidělen úkol a dány prostředky k jeho provedení, při čemž však při užití těchto prostředků má být ponechána volnost jeho iniciativě. Tento zásah do sféry podřízeného je u divise v tomto případě vyvolán nutností, uvést v sou-

lad činnost pěchoty a dělostřelectva. Divise totiž, dělic dělostřelectvo na skupiny přímé podpory, společné akce a protibaterijní, stanoví sílu skupiny přímé podpory podle počtu praporů, zasazených do první linie. Zásadně, pokud to dovoluje síla dělostřelectva, přiděluje se jeden oddíl přímé podpory na prapor první linie.

Úkol je velmi důležitou složkou pro rozhodnutí. Veškeré jednání a úsilí každého velitele musí směřovati k tomu, by svůj úkol splnil. Proto je třeba čísti odstavec o úkolu zvlášť pozorně, odvažovat každé slovo a snažit se vniknout do smyslu jeho ustanovení. Naopak zase při stanovení úkolu podřízenému je nutno používatí výrazů jasných a přesných.

b) **Nepřátelská situace.** Zprávy o nepříteli jsou — kromě případu stabilisace fronty — vždy kusé, neúplné a ne zcela spolehlivé. Jsou do jisté míry subjektivní představou orgánů vlastní zpravodajské služby, vytvořivší se na ocenění a kombinaci jednotlivých zpráv (hlášení jednotek v dotyku se nalézajících, letectva, eventuelně jezdeckta, výpovědi zajatců, obyvatelstva).

V našem případě rýsuje nám hlášení jednotek navázavších dotyk přední obrys nepřátelského odporu. Tyto jednotky mohou eventuelně podati některé podrobnosti o rozmístění nepřítele, zejména o umístění kulometů. Zprávy letců pak hlásí, že odpor je členěn do hloubky. Opevnění nepřítelova nemají ráz celého úplného systému, musíme však počítati s tím, že nepřítel, který byl přece několik dní na místě, měl možnost prostudovati otázku umístění samočinných zbraní a že tento jeho systém bude dosti úplný.

Zprávy o nepříteli jsou vždy neúplné. Teprve boj postupně zde zjedná jasno. Je otázka, zda velitel má se svým rozhodnutím čekat, až situace bude jasnější. Tomu klade nepřekonatelnou překážku daleká nosnost moderních zbraní, která rozšiřuje pásmo smrti daleko do týla a znemožňuje změny směru útočících jednotek, jež umístěny byvše jednou čelně k cíli jdou přímo před sebe. Ba i bočný přesun záloh, vyjma případy příčných zářezů terénu, je možný pouze v malém rozměru.

Proto je velitel nucen záhy se rozhodnouti a hlavním podkladem pro rozhodnutí bude mu úloha a terén. Je to také logické, poněvadž útokem chce prosaditi svoji vůli, vnutiti ji nepříteli; ten, kdo by dělal svoje rozhodnutí závislým v první řadě na nepříteli, podroboval by se mimoděk jeho vůli.

c) **Vlastní situace.** Zde přicházejí v úvahu početní stavy jednotek, jejich morální stav a po případě osobní zdatnost podřízených velitelů a rozmístění vlastních sil. Na tento poslední bod má velitel vliv a při každém rozhodnutí musí pamatovati na to, že toto rozhodnutí váže ho pro budoucnost.

d) **Terén.** Od nepřítele nás dělí údolí potoka Schotkovky. Potok sám, kromě případu rozvodnění, není vážnou překážkou. Konečně jistě četné lávky a mosty spojují mnohé domky roztroušené po jeho obou březích. Údolí samo, rovinaté, široké as 600—800 m, je porostlé četnými keři a stromy, které spolu s ranní podzimní mlhou nad potokem kryjí poslední útočné přípravy. V případě deště bylo by třeba pamatovati eventuelně na zřízení přechodů přes bažiny (v noci před útokem).

Západně od potoka as ve vzdálenosti 2 km přehrazuje cestu horský hřbet, táhnoucí se od severu k jihu. Relativní výška nad potokem as 50 m. Jeho východní a jihozápadní svahy jsou rozervány četnými roklemi, jež odvázné pěchotě umožňují pronikání. Západní

svah je as v šíři 1 km kryt lesem. Na severu u $\triangle 280$ hřbet obrací se směrem severozápadním a přechází v širokou planinu, jež k jihu sahá až k Skrzischowu. Planina a hřbet odděleny jsou od sebe táhlou rokli, již jednotky, útočící na jižní část, musí překročiti.

Na severu je tento horský masiv ohraničen údolím, v němž leží obec Mschanna, dlouhá as 3 km. Údolí jdoucí ve směru útoku stoupá k západu až vyúsťuje na planinu. Na jihu je mírně zvlněné údolí, svažující se k Olše. Bezprostředně pod svahy planiny leží táhlá obec (ve směru útoku) Skrzischow. Osady mohou sloužiti za dobré opěrné body.

Celkem skýtá útok v severní části tu výhodu, že útočící jednotky mohou postupovati od $\triangle 280$ přes 278 po holém horském hřbetu, čímž je dána možnost dělostřelecké podpory. Severní část dominuje též jižní svahy. V jižní části skýtá útok tu nevýhodu, že musí překročiti les a rokli. Proto hlavní nápor na severu.

Šířka pásma je as 3 km. Hustota 3 praporů z počátku útoku je dostatečná, uvážíme-li, že útočná fronta praporu ve volném terénu obnáší as 800—1000 m. První cíl divise je vzdálen od výchozí základny as 3 km. Naskýtá se otázka, zda možno prostě přijmouti toto ustanovení divise do rozkazu brigády a pluku. Nikoliv. Divise je při stanovení svých postupných cílů vedena úvahou, že dělostřelectvo bez celkové změny posic je s to, aby připravilo a provázelo útok pěchoty nanejvýš do hloubky 4—5 km.

Tyto 3 km až k prvnímu cíli bude musít pěchota projíti bojujíc. Svědčí tomu jednak zprávy o nepříteli a vedla by nás k tomu i ta úvaha, že obrana, stejně jako útok, je členěna do hloubky. Proto je nezbytno, aby velitel brigády vřadil mezi první cíl a výchozí základnu přechodné cíle, na kterých by pěchota si trochu oddechla a uvedla se do pořádku. Neboť podmínkou rychlosti útoku není nepřetržitý překotný postup, nýbrž postup systematický.

Jako přechodné cíle mohou býti v našem případě dána tato místa (místa to, kde je známo, že nepřítel se nalézá, nebo kde by mohl klásti odpor).

1. svahy na výši $\triangle$ od Grenzhäuser a Nd. Mschanna;
2. hřbet $\triangle 280 - 272 - \triangle 259$;
3. východní okraj Skrzischowa — 265;
4. silnice Wilchwa — Godow.

Stanovení těchto přechodných cílů je nezbytným též i z ohledu na spolupráci pěchoty a dělostřelectva.

Výchozí základnu bude linie potoka Schotkowky. Je záhodno stanovit výchozí základnu, pokud možno blízko nepřitele. Ve volném terénu je výchozí základna pouhou linií. Na ní se neprovádějí žádné přípravné práce. Je stanovena z ohledu na spolupráci pěchoty a dělostřelectva. Dělostřelectvo totiž ví, že pěchota tuto linii překročí v určitou dobu (v hodinu vyrazení útoku) a může podle toho kalkulovati svůj systém palby.

Jsme na počátku boje, stavy jsou plné, oddíly svěží. Brigáda i pluk útočí ve svazku s druhými jednotkami, takže jejich boky jsou kryty a ony se mohou plně věnovati své úloze.

e) Konečně mohly by mítí vliv i eventuální atmosferické poměry.

III.

Rozhodnutí generála brigádníka.

Prvním bodem každého rozhodnutí musí býti vůdčí myšlenka, idea manevru. Ji vyjadřují svoji vůli. Prováděcí opa-

tření jsou jen logickým důsledkem této vůle. Zvráceným byl by postup, při kterém bychom nejprve rozdělili svoje prostředky a pak teprve hledali k tomuto útvaru myšlenku.

Idea manévru musí směřovati k dobytí přikázaného cíle. Musí býti jednoduchá a jasně vyjádřena, poněvadž je směrnicí pro všechny vykonavatele. Skládá se jednak z části pevné, stanovené již před útokem na základě úlohy, terénu a situace nepřátelské, a v této své části se nemění. Prakticky vyjádřena je tato část určením hlavního náporu. Tato část se nemění. Jednotky jednou zasazené nemohou, než jíti přímo před sebe. Manévr je část měnlivá, založená na počátku na těchže prvcích, může se však v průběhu boje do jisté míry pozměnit a přizpůsobit okolnostem. Je prostředkem k dosažení cíle, jímž je hlavní nápor.

V našem případě by idea manévru zněla asi takto: hlavní nápor na $\triangle 280 - 278$ — t. z. od Kostoschowitz s obchvatem z jihu ve směru na $272 - 265$ — h. od Buchwald.

Hlavní nápor se nemění, naproti tomu předvídaný obchvatný manévr závisí na tom, jak se situace bojem vytvoří.

Obchvatným manévrem nelze rozuměti snad útok jdoucí nepříteli do boku ve směru více méně kolmém na hlavní směr útoku. Takovýto útok odkryl by sám svůj bok nepříteli, který by protiútokem neb jen střelbou mohl tuto akci zastaviti. Zkušenost totiž učí, že oddíly, které se dostanou pod bočný ostřel, se zastaví, obrátí ve směru palby a opustí svůj původní směr. Další závažnou nevýhodu takovéhoto obchvatného manévru by bylo, že by v případě úspěchu vedl nezbytně ke smíšení jednotek. Obchvatný útok je útok celkem rovnoběžný s hlavním směrem útoku. Okolnost, že tomuto útoku zdaří se proniknouti na stejnou výši s nepřátelskými odpory a eventuálně postupovati i dále do týla ještě se držíčích odporů, otřese značně pocitem bezpečnosti odporce a stačí mnohdy, aby ho přiměla k opuštění této posice. Proniknuvší oddíl konečně může pomoci zastaveným sousedům i tím, že části svých prostředků, bočně ostřeluje držíci se ještě nepřátelské odpory.

Prakticky skuteční velitel svůj záměr útočným tvarem. K uplatnění své myšlenky má dva prostředky, a to: Rozvržení sil a přidělení širšího neb užšího pásma, a použití zálohy.

Tím, že velitel přidělí jednotce užší pásmo, umožní jí, by se členila více do hloubky a tím naznačuje, že od ní očekává větší úsilí. Tímto rozvržením sil a prostředků a šířkou pásma vyznačí velitel, kde chce prováděti hlavní nápor.

Jakmile boj započal, může velitel působiti na útočící části jen velmi nepatrně. Jedině záloha skýtá mu možnost uplatnění svoji vůli.

V našem případě odpovídá představě hlavního náporu na $\triangle 280 - 272$ upotřebení největší síly pěchoty a dělostřelectva k tomuto cíli. Proto ponechá brigádník veliteli 1. pluku celý jeho pluk, aby mu tak umožnil důrazné vedení útoku. Plukovník, který bude útočiti dvěma prapory, bude mít ještě jeden prapor v záloze, aby mohl provést manévr.

Tak zbudou veliteli brigády dva prapory 2. pluku, z nichž jeden musí zasaditi podle rozkazu divise do linie. Jižní část hřbetu ($\triangle 259$) je nepříznivá pro útok. I v případě úspěchu dostane se proniknuvší oddíl do lesa, kde je vedení boje stíženo a podléhá často náhodě, a po projití lesa octne se v roklí před Skrzischovem a 265, kde nepřítel svým odporem může eventuálně jeho úspěch lokalisovati. Přesto

však je zde potřebí nasaditi síly, prováděti vedlejší útok, který by vyplnil mezeru mezi hlavním útokem a útokem jižní brigády, a zjednal tak spojení obou útoků a zabezpečil jich boky.

Potřeba ponechatí si zálohu vede velitele brigády k tomu, aby nasadil zde jen jeden prapor 2. pluku pod velením plukovníka. Budou zde tím sice vlastně dva velitelé, velitel praporu a velitel pluku. Velitel pluku, který je lépe vypraven spojovacími prostředky než velitel praporu, ponechá tomuto bezprostřední vedení pěchotního boje, nad nímž sám bude míti vrchní dohled, a věnuje se řízení spolupráce pěchoty s dělostřelectvem a udržení spojení s velitelstvem. Konečně brigádník užívá své zálohy tím způsobem, že ji dá k dispozici některému plukovníkovi. Tak by se velitel pluku nalézal již na místě, byl by seznámen se situací a měl vybudováno své spojení.

Zálohou chce velitel působiti na boj. Je to jediný způsob, jak může po zahájení útoku uplatniti svoji vůli. Snaha ponechatí veliteli 2. pluku také nějakou zálohu mohla by vésti k rozhodnutí vytvořiti zálohu brigády z několika rot obou pluků, na př.: jedné roty 1. pluku a dvou rot 2. pluku. Tím by však již předem bylo připravováno smíšení jednotek, prapory by byly oslabeny a nově vzniklý útvar neměl by bojové hodnoty, odpovídající početné síle, již k tomu bylo upotřebeno.

Záloha má v mysli velitele přidělenou již úlohu: chce ji provésti svůj manév. Manév. je možný v našem případě ze dvou stran. Ze severu a z jihu. Na severu vidíme, že jsou zasazený tři prapory na přestore as 2 km. Tedy hustota oddílů je zde značná. Nepodaří-li se ani zasazeným silám zde prorazit, nemělo by další nasazování sil též naděje na úspěch a zvětšovalo by jen ztráty. Zbývá tedy manév. z jihu ve směru na 272—265 jižní svahy planiny Buchwald.

Velitel musí svoji zálohu umístiti již ve směru možného úkolu. Za boje posunuje pak tuto zálohu postupnými skoky.

Velitel brigády stanovil by dále hranici pásma mezi oběma pluky. Hranicí byla by zde rokle, končící as 400 m severně od 272—265 — jižní okraj lesa Buchwald. Spojení obou pluků zajistil by 1. pluk jednou četou. Dále by stanovil brigádník postupné cíle a způsob, jak se uskuteční spolupráce pěchoty a dělostřelectva. To jest možno různým způsobem. Buď určí hodinu doražení na každý postupný cíl a dobu znovuzahájení útoku nebo jen dobu doražení na první cíl, kdežto u dalších pěchota žádala by znamením o přenesení palby.

Rozhodnutí velitele brigády by tedy znělo:

1. Hlavní nápor na $\triangle$ 280—278 — „tz“ od Krostoschowitz s obchvatem z jihu ve směru 272 — 265.

2. Pluky vedle sebe. Na severu celý 1. pluk, dva prapory v první linii. Na jihu jeden prapor 2. pluku pod velením plukovníka.

3. Záloha brigády: jeden prapor 2. pluku na jižním okraji Königsdorfu.

4. Postupné cíle (viz v předu).

5. Přenesení palby z prvního cíle podle pozorování; z dalších cílů na žádost pěchoty (znamení: zelená raketa).

Rozkaz velitele pluku čís. 1.

Úvahy velitele pluku byly by obdobné jako u velitele brigády. Projďme nyní jednotlivé body rozkazu:

I. **Situace.** Nemí správně uváděti v tomto bodě veškeré údaje rozkazu vyššího velitelství. Rozkaz pluku má býti stručný a proto má uváděti jen potřebné. Vmysleme se do situace. Rozkaz je psán i čten v noci. Je-li v něm mnoho zbytečných věcí, hrozí nebezpečí, že bude opomenuto třeba něco podstatného. Přílišné podrobnosti o vlastní situaci mohou po případě podat nepříteli cenné autentické údaje. V našem případě by obsahoval tento bod vlastně jen poznámku — beze změny, poněvadž situace by byla bývala obsažena již v rozkaze pro přibližovací pochod.

II. **Úkol pluku,** cíle a pásmo uvede se podle rozkazu vyššího a doplní údajem, zda pluk je ve svazu a s kým.

III. **Idea manévru.** Platí totéž, co bylo uvedeno o vzniku vůdčí myšlenky brigádníka. Zdůrazňuji, že útočný útvar (na př. dva prapory v první linii, jeden prapor v záloze) není vyjádřením této myšlenky. Vůdčí myšlenka musí časově předcházeti útočnému útvaru, který je jen logickým jejím důsledkem.

IV. **Tvar pluku** logicky realizuje ideu manévru. Dva prapory v první linii, z nichž jižní má za cíl $\triangle$ 280 a jižní její svahy, prapor severní 278 a svahy severní a Nd. Mschanna. Hranice mezi prapory: 227 (na potoku) pro jižní prapor, 278 (pro severní prapor) křižovatka silnice Wilchwa—Godow s polní cestou, vedoucí od 278. Postupné cíle nejsou liniemi, nýbrž značí prostor do šířky a hloubky, neboť obrana je také tak členěna. Útočící jednotky musí býti umístěny čelně k svým cílům a jich směry útoků jsou k sobě celkem rovnoběžné. To je zřejmé, pojímáme-li cíl jako prostor; ovšem rovnoběžnost útoků a čelné umístění k nim by si vzájemně odporovaly při představě cíle jako nerovné linie zákopu. I když přidělíme každému praporu jeho pásmo a máme postupné cíle pluku, je vždy záhodno, by bylo zabráněno představě cíle jako linie, udati vynikající bod jako cíl a pak směr útoku.

V. **Provedení útoku.** Součinnost pěchoty a dělostřelectva je zajištěna rozkazem brigády. To nevylučuje ovšem podrobnější úmluvu mezi velitelem pluku (eventuelně praporů) a velitelem podporujícího oddílu. Útočící jednotky postupují na své cíle bez ohledu na to, zda soused byl zastaven. Právě jich postup svým obchvatem odporu pomáhá účinně při zdolání odporu.

VI. **Spojení.** Ve volném terénu stane se často, že praporům neb plukům budou přikázána širší pásma, než kolik obnáší jich bojová fronta (u praporu 800—1000 m). Následkem toho vzniknou na bocích mezery (neboť bojovou frontu nelze přespříliš roztáhnouti), což však nepůsobí přílišné nevýhody, pokud lze tyto mezery účinně ostřelovati. Takováto mezera může též povstati, je-li některá útočící jednotka zastavena odporem. K zaplnění takovýchto mezer vysílají se slabší oddíly, eventuelně smíšené (t. j. složené z prvků obou sousedních jednotek), podle nařízení společného velitele, které svým postupem po společné hranici zajišťují spojení a kryjí boky.

VII. **Počáteční stanoviště** velitele pluku je určeno velitelem brigády, další jeho přemísťování děje se podle jeho vůle.

VIII. **Přenášení zpráv.** Ve válce pohybové nelze počítati s tím, že by za útoku telefonní spojení šlo od pluku dále dopředu. Nestačí na to čas ani materiál. Musíme si uvědomiti, že pluk přišel na výchozí základnu za noci a tu stěží je možno očekávat, že bude vystavěno spojení s prapory.

1. pěší pluk.
Velitelství.

V M. V. Rozagora ve 3 hod.

Rozkaz pro útok dne 1. listopadu.

I. Situace beze změny.

II. Úloha. 1. pluk, nalézající se ve svazku na severu s X divisií a na jihu s 2. plukem, má za úkol vzít: 1. cíl východní svahy Δ 280 na výši $\bar{a}$ od Grenzhausu a Nd. Mschanna; 2. cíl hřbet 280—278; 3. cíl silnice Wilchwa—Godow.

Pásmo pluku je omezeno na severu hranicí divise, na jihu rokli, ústící as 400 m sev. od 272 — 265, jižní svah planiny Buchwald (vše pro 2. pluk).

III. Idea manévru: Hlavní nápor na 278 — tz od Krostoschowitz s obchvatem planiny Buchwald ze severu.

IV. Útočný útvar. Dva prapory v první linii: 1. prapor na severu, 2. prapor na jihu. Hranice mezi prapory: 227 (pro 2. prapor), křížovátka polní cesty a silnice západně 278 (pro 1. prapor).

Cíle. 1. prapor: 278, další směr domek pod e od Großer (Buchwald), 2. prapor: Δ 280, další směr dům u silnice severně w od Buchwaldu.

Výchozí základna: potok Schotkovka. Útočné rozčlenění budiž zaujato do 6 hodin.

Třetí prapor plukovní záloha východně koty 271 (Bozagora).

V. Příprava dělostřelectva (viz rozpravu z dělostřelectva).

VI. Provedení útoku. Prapory vyrazí současně k útoku. Střelba přímé podpory bude přenesena z prvního cíle podle pozorování z dalších cílů na žádost praporů (znamení: zelená raketa).

3. prapor přemísťovati se bude údolím Mschanna podle rozkazu plukovníka.

VII. Spojení. 1. prapor zajistí spojení se sousední divisií. Spojení s 2. plukem bude zajištěno jednou četou 2. praporu postupující po jižní hranici pluku.

VIII. Přenášení zprávy. Počáteční St. V. (stanoviště velitelství) pluku na kotě 271 přemísťovat se bude podle osy 278 — polní cesta odtud na západ.

Počáteční S. V. 1. praporu: rozcestí silnice a polní cesty 700 m západně 271.

Počáteční S. V. 2. praporu: dvorec 700 m jihozáp. 271.

Počáteční S. V. 3. praporu: 271.

IX. Po dobytí třetího cíle prapory obnoví pořádek a vyšlou každý po četě na okraj lesa Buchwald.

Další pohyb vpřed bude zahájen na nový rozkaz.

Kapitán generálního štábu LADISLAV ŠANDERA:

Autorské řešení námětu čís. 3.

Při řešení tohoto námětu bylo upuštěno od sestavení nějakého rozkazu proto, aby důstojníci, kteří nejsou dělostřelci z povolání, měli příležitost seznámiti se alespoň v hrubých rysech s úvahami, které předcházejí sestavení nějakého dělostřeleckého rozkazu. Můžeme říci, že každý dělostřelecký rozkaz bude obsahovati paragrafy dvojího druhu. Jednak to budou paragrafy, jejichž účelem jest seznámiti dělostřelce se situací, s úkolem a rozčleněním pěchoty, kterou má podporovati, s úmyslem jejího velitele atd., jednak paragrafy, řekl bych čistě dělostřelecké, jichž účelem jest uspořádati co

nejúčelněji činnost nějaké dělostřelecké jednotky. Otázky, kladené v námětu číslo 3 spadají do druhé kategorie.

I.

Než přistoupím k rozpravě o první otázce, podotýkám, že se nebudu zabývatí vnitřním spojením jednotlivých baterií, neboť jest samozřejmo, že každá baterie obsadí nejméně jednu pozorovatelnu, která musí býti bezpečně spojena s baterií, aby velitel mohl za všech okolností řídití palbu své jednotky.

Uvažujeme-li o tom, jaká spojení má zaříditi oddíl III/1, jest především nutno, abychom si uvědomili, která spojení potřebuje, aby mohl zdárně vyplniti svůj úkol. Tu vidíme, že v první řadě jest nezbytno, aby se velitelé baterií spojili se svým nadřízeným velitelem, t. j. s velitelem oddílu. Neboť jest to velitel oddílu, jenž užívá palby svých baterií, jenž ji soustřeďuje na jednotlivé cíle, je-li toho třeba, nebo jim přiděluje cíle různé, jak toho vyžaduje situace.

Toto spojení by však nebylo dostatečné, neboť úkolem oddílu jest přímá podpora pěchoty a jeho palba musí být řízena podle přání pěchoty na cíle, které ona určí. Proto jest nutno, aby oddíl měl dobré a stálé spojení s pěchotou, kterou má podporovati.

Dále jest třeba, aby velitel oddílu byl spojen s velitelem skupiny, neboť od něho si může vyžádati podporu sousedních dělostřeleckých jednotek a od něho dostává rozkazy během boje.

Sluší ještě podotknouti, že také spojení s letcem musí býti zajištěno.

Z předcházejícího plyne, že oddíl zařídí čtyři druhy spojení:

- a) spojení v oddílu;
- b) spojení s podporovanou pěchotou;
- c) spojení s velitelem skupiny,
- d) spojení s letcem.

Proběheme tato spojení postupně.

a) Spojení v oddílu můžeme dosáhnouti způsobem dvojím: buďto velitelé baterií mají s velitelem oddílu společné stanoviště, nebo se s ním spojí telefonicky. Při tom nesmíme zapomínati, že musíme každý přenášeč prostředek zdvojnásobiti nějakým prostředkem jiným, pro případ, že by první selhal.

První způsob, kdy velitelé mají společné stanoviště, má tu výhodu, že velitel oddílu uděluje rozkazy osobně, že jsou vyloučena nedorozumění, že čas nutný pro udělení rozkazů jest omezen na minimum, konečně že není žádné spotřeby spojovacího materiálu, jenž zůstává pohotově pro následující fáse boje. Proti těmto výhodám stojí nevýhoda, že shromážděním tolika osob na jednom místě roste pravděpodobnost, že nepřítel podle pohybu pozná toto místo jako SV, že je v příhodném okamžiku zasype palbou a umlčí.

Druhý způsob má sice tu výhodu, že SV mohou býti v terénu rozptýlena, ale jeho nevýhody jsou početnější. Jest třeba vyložiti materiál, označování cílů není již tak jednoduché, doba k tomu potřebná jest delší, sluší přihlížeti k únavě mužstva, udržujícího linku. Jsou-li linky dlouhé, bude často třeba svinouti je dříve, abychom mohli pořídití spojení v nějaké nové posici.

První způsob jest tedy rozhodně výhodnější a použijeme ho vždy, kdy kryt nám dovoluje shromáždění dosti osob na jednom místě bez nebezpečí prozrazení. Není-li to možné, hledíme zajistiti si největší výhody sloučením obou způsobů.

Z předcházejícího plyne, že velitel oddílu musí ve svém rozkaze určit, na kterých místech se mají zaříditi velitelé baterií, aby se nestřetli všichni na některém výhodném bodě.

V daném případě můžeme říci, že, vzhledem na dosti otevřený terén u $\triangle 271$ a severně, jeden velitel baterie bude u velitele oddílu an $\triangle 271$, druhý severněji na doslech (aby bylo uspořádáno spojovacího materiálu) a třetí bude na výšině severně g od Bogáč a spojí se telefonicky. Toto spojení by bylo zdvojnásobeno linkou běžců pro případ přerušení telefonického spojení.

b) Spojení s pěchotou by bylo nejideálněji rozřešeno tím způsobem, že by byl velitel dělostřelecké jednotky v osobním styku s velitelem pěchoty. To však není vždy možno, neboť požadavky, kladené na SV oběma veliteli, jsou různé. Dělostřelecký velitel musí se svého stanoviště viděti celé pásmo, ve kterém pěchota bude útočiti, nebo alespoň valnou část jeho, a musí býti s to, aby velel podřízeným bateriím za dobrých podmínek. Poskytuje-li SV velitele pěchoty těchto výhod, pak bude se dělostřelecký velitel nalézati u něho.

Nemůže-li dělostřelecký velitel veletí se SV velitele pěchoty výhodně svým jednotkám, nebo nemá-li odtud dostatečného rozhledu, pak zvolí si místo jiné a vyšle k veliteli pěchoty svého náhradníka, spojovacího důstojníka, který velí spojovací hlídce, vyzbrojené patřičnými přenašečmi prostředky. Tento spojovací důstojník pak informuje velitele pěchoty o podpoře, která mu může býti poskytnuta, a velitele, jímž byl vyslán, o poloze a potřebách pěchoty a doručuje mu žádosti pěchoty v takovém tvaru, aby baterie jich mohly upotřebiti.

Spojovací důstojník a jeho hlídka nezůstávají v celku u velitele pěchoty. Zůstane tam pouze spojovací důstojník s nejnútnejším personálem a přenašečmi prostředky. Ostatek hlídky rozdělí na jednotky, nalézající se v první linii. Pak jest uskutečněno těsné spojení s pěchotou až po nejprřednější části.

Spojovací důstojník a jeho hlídka používá ke spojení s velitelem, jenž je vyslal, především vlastních nástrojů (telefon, nástroje optické). V případě naléhavosti mohou však se svolením velitele pěchoty použití také telefonních linek, běžců, vysílacích stanic bezdrátové telegrafie a zemní telegrafie, náležejících pěchotě.

Předpokládáme-li, že na počátku boje by bylo SV velitele severního praporu severní skupiny na $\triangle 271$, a že tento prapor má dvě roty v první linii, pak by mohlo býti spojení s pěchotou zařízeno takto:

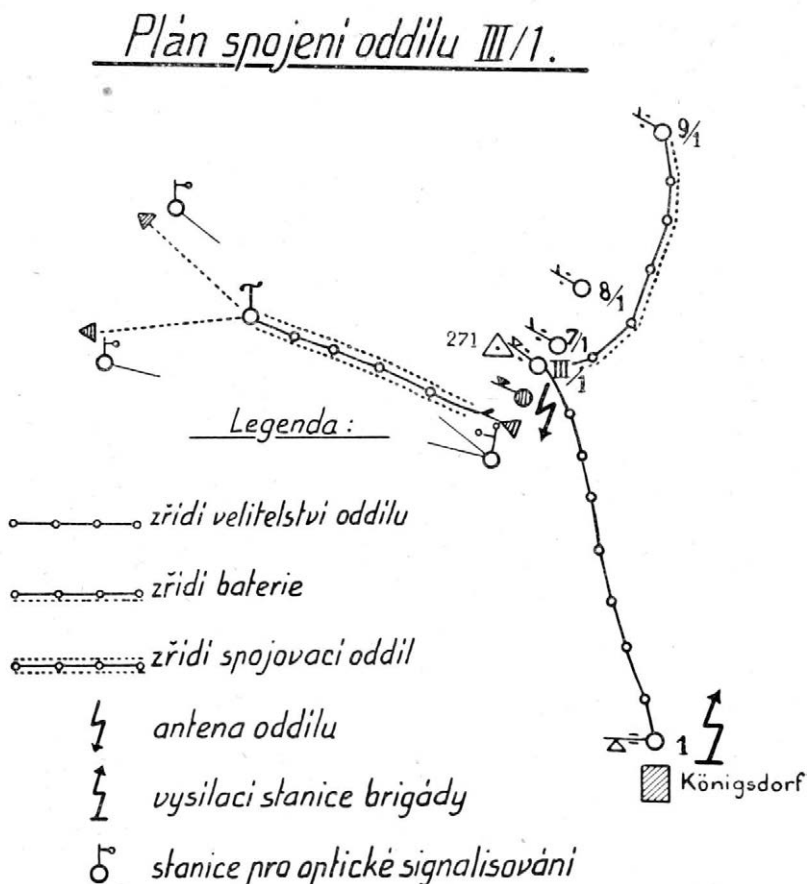
Velitel oddílu III/1 jest u velitele tohoto praporu na $\triangle 271$. Tam jest také spojovací důstojník se svou hlídkou, jenž vyslal ke každé rotě první linie po jednom poddůstojníkovi s příslušným množstvím přenašečích prostředků. Když pak během boje velitel praporu opustí $\triangle 271$, aby následoval své roty, zůstane velitel oddílu na místě a na jeho místě doprovází velitele praporu spojovací důstojník úplně orientovaný a zapracovaný.

c) Velitel severní skupiny přímé podpory bude se nalézati u velitele severní pěší brigády v Königsdorfu. Bude k němu zřízeno spojení telefonické, jakožto přenašeči prostředek s největší výkonností. Kdyby toto spojení bylo přerušeno, použije velitel skupiny s povolením velitele pěší brigády brigádní vysílací stanice bezdrátové telegrafie k dodání svých rozkazů oddílu III/1.

d) Spojení s letcem bude uskutečněno tak, že oddíl vyloží svoji antenu a přijímá všechny zprávy, zasílané letcem a využívá těch, které se ho týkají.

Výsledek těchto úvah byl by vydán ve formě náčrtku, který určuje, která spojení mají být zařízena a která jednotka jest povinna je zříditi. (Viz náčrt čís. 1.)

Náčrt čís. 1.

II.

Dříve než se počneme zabývatí dalšími otázkami, musíme si uvědomiti, že v daném případě nemáme zvláštní skupiny společné činnosti. Jest tedy třeba, abychom úkoly jinak připadající této skupině rozdělili na skupiny existující, totiž na skupinu přímé podpory a na skupinu protibateriovou. Provedeme to tím způsobem, že přímé podpoře přidělíme: blízkou ochranu útoku, palbu na cíle pomíjivé, rušení a znepokojování až po silnici Wilchwa — Godow. Skupině protibateriové přenecháme vzdálenou ochranu útoku, palbu na cíle pomíjivé, rušení a znepokojování za shora uvedenou linií a dále ještě zesilování palby oddílů přímé podpory.

Úkolem oddílu III/1 při přípravě útoku bude ničení překážek, které se staví v cestu útoku podporovaného praporu. Tyto překážky jsou: drátěné překážky, pak opěrné body a kulometná hnízda.

V daném případě jsou drátěné překážky slabé, pouze jednořadové a ne nepřetržité. Není proto třeba tvořiti průlomy, neboť pěchota najde mezery, kterými bude moci projíti. Vzhledem k tomu bylo také možno zkrátiti přípravu.

Co se týče opěrných bodů a kulometných hnízd, nebude nám možno je ničiti vzhledem na krátkou dobu, kterou disponujeme pro přípravu (půl hodiny), neboť každé ničení vyžaduje palbu přesnou, pozorovanou a kontrolovanou a trvá proto delší dobu. Vzhledem také k tomu, že odolnost nepřítelem vybudovaných zákopových prvků jest malá, spokojíme se u mlčením míst nejdůležitějších nebo těch, které nám nejvíce překážejí. Umlčení provedeme nejlépe soustředěním palby několika baterií na jedno místo a uskutečnime-li dostatečnou hustotu palby, dosáhneme jistě také účinku ničivých.

Kdo rozhoduje o místech, která se mají umlčeti? Samozřejmě velitel praporu, neboť jeho jednotky jsou v dotyku s nepřítelem a jistě poznaly, pokud to jest možno, jeho obranná zařízení. Dále označuje velitel praporu cíle, na které se má útočiti, a proto také jemu náleží, aby označil místa, která považuje za nejdůležitější nebo nejnejpříjemnější. Povinností velitele oddílu pak jest, aby veliteli praporu sdělil, jaký počet míst může umlčeti vzhledem na čas a střelivo, kterým disponuje.

Každý cíl, jenž se objeví během přípravy, musí býti ostřelován. Proto jest třeba rezervovati si jednu část dělostřelectva pro palbu na cíle pomíjivé. Tím není řečeno, že tato část dělostřelectva se nebude zabývati ničím jiným. Bude pracovati jako jednotky ostatní; přidělíme jí však úkoly takové, které může dočasně opustiti, objeví-li se na okamžik nějaký cíl pomíjivý.

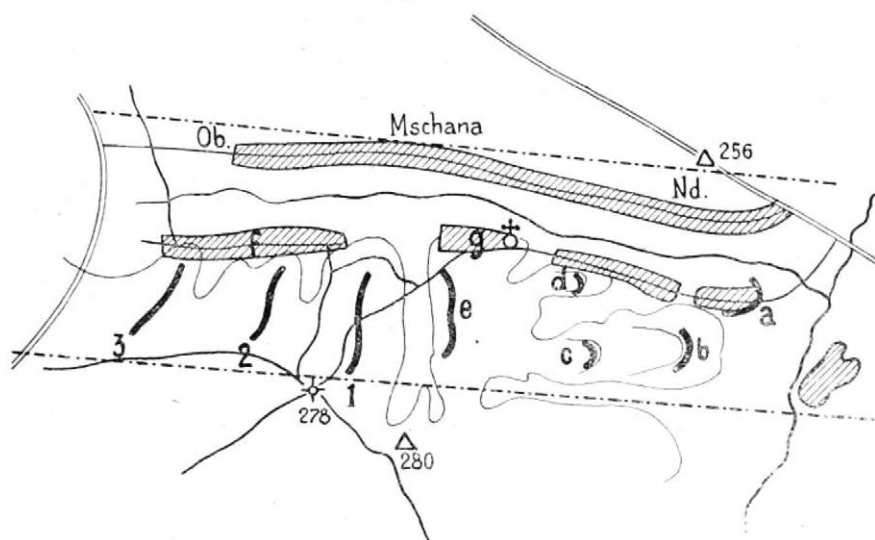
Dále jest třeba, aby byly znemožněny, nebo alespoň ztěžovány, příchod posíl a zásobování, nebo ústup nepřítele před útokem. To jest opět úkolem jedné dělostřelecké části. (Palba rušivá a znepokojující.)

Z předcházejícího vidíme, že počet úkolů připadající oddílu III/1, jest značný. Uvidíme, jak se jich oddíl zhostí.

Když velitel oddílu obdržel rozkaz velitele skupiny, odebral se k veliteli praporu, který má podporovati, aby s ním projednal přípravu a podporu útoku. Velitel praporu oznámí veliteli oddílu svou myšlenku manévru, první cíl, na který chce útočiti, a cíle postupně. Dále mu označí jako opěrné body, které nutno umlčeti, a, b, c a kulometné hnízdo d (viz náčrt čís. 2.). Dále bylo sjednáno, že jest třeba řídit palbu znepokojující do údolí táhnoucího se od Δ 280 k severu a palbu rušivou do prostorů f a g.

Jest nyní na veliteli oddílu, aby uspořádal činnost svých baterií. Může se rozhodnouti následujícím způsobem. Jedné baterii svěří palbu znepokojující do údolí severně Δ 280 a palbu rušivou do prostorů f a g. Jelikož tento úkol připouští, aby byl dočasně opuštěn, bude tato baterie také prováděti palbu na cíle pomíjivé a cíle hlášené letcem, pokud se nalézají v pásmu působnosti podporovaného praporu. S výhodou použijeme k těmto úkolům oné baterie, jejíž velitel se nalézá u velitele oddílu (pro snadnost udílení rozkazů a blízkost anteny).

Náčrt čís. 2.

----- hranice pásma působnosti severního praporu.

Zbývá umlčení čtyř cílů dvěma bateriemi. Tu možno postupovati dvojím způsobem. Buď střelíme dvěma bateriemi na dva cíle po dobu 15 minut a potom ostřelujeme 15 minut dva cíle další, nebo provedeme palbu soustředěním palby obou baterií postupně na všechny čtyři cíle po dobu asi 5 minut. Druhý způsob bude výhodnější, neboť střelami pokrytý prostor a hustota palby budou větší a docílíme tím jistě také účinků ničivých; morální účinek prudkého přepadení palbou bude značný.

Činnost oddílu za přípravy bude tedy tato:

Baterie 7/1 střelí krátké, prudké, nepravidelné přepady do údolí severně Δ 280 a do prostorů **f** a **g**. Vyskytne-li se nějaký pomíjivý cíl v pásmu působnosti praporu, přeruší baterie dočasně vykonávání svého úkolu a vezme tento cíl do palby. B a t e r i e 8/1 provede krátkou kontrolu palby na cíl **b**, b a t e r i e 9/1 na cíl **a**, pak soustředí obě baterie na dobu 5 minut prudkou palbu postupně na cíle **c**, **a**, **d**, **b**. Po každém soustředění palby provedou vždy znovu krátký přepad na cíle **a** a **b**.

Důvody pro toto uspořádání uvedu v následující části.

B.

Činnost oddílu při útoku až po dosažení prvního cíle: V 7 h. opouští vlastní pěchota své kryty, aby postupovala proti prvnímu útočnému cíli **a** a **b**. To jest okamžik, kdy se nepřítel vrhne svými obrannými prostředky, které přes přípravu zůstaly intaktními, na útočící pěchotu. Jest tedy důležité, aby tento okamžik unikl pozornosti nepřítele. Proto nesmíme před útokem náhle přeložit palbu na první nepřátelskou linii, neboť to by bylo nepříteli znamením, že útok se začíná. Proto jsme nařídili v předcházející stati časté pře-

kládání palby na první linii, abychom nepřítele ošálili. Máme-li dýmové granáty, můžeme jich užít k zastření vyrazení k útoku.

Postupuje-li pěchota, jest velice zranitelná a proto se musí oddíl vrhnouti na vše, co by mohlo její postup zastaviti, to jest: palba z pušek a kulometů vycházející z prostoru **a a b** (přímá podpora); palba z pušek a kulometů vycházející z posic nacházejících se za frontou nebo v bocích fronty, na kterou se útočí a nepřátelské protiútoky (palba ochranná).

V 7 hodin tedy střílejí baterie 8/1 a 9/1 na cíle **b a a**, aby přinutily nepřítele, aby se kryl a nemohl účinkovati proti postupující pěchotě. Baterie 7/1 provádí palbu ochrannou na cíle **c a d**, aby zamezila zasažení z tohoto prostoru. Mimo to jest tato baterie pohotově, aby čelila eventuálním protiútokům. Baterie 8/1 a 9/1 pokračují tak dlouho v palbě na cíle **a a b**, až pěchota dá smlouvené znamení, že jest pchotova ke zteči, což ostatně také bude viděti s Δ 271. Pak přeloží obě baterie palbu na 200 m z cíle **a a b**, aby umožnily pěchotě vniknouti do nepřátelské linie a pokračují v této palbě po 5 minut, aby pěchota měla čas se uspořádati, aniž by byla ohrožována náhlým protiútokem. Poté nastoupí pěchota opět postup na další cíle **c a d**. Baterie 7/1 provádí ochrannou palbu na cíl **e**, baterie 8/1 a 9/1 řídí svoji palbu na cíle **c a d** a shora uvedený postup se opakuje až po dosažení cíle **e**.

Od té chvíle se ráz podpory mění. Bylo-li doposud možno pozorovati postup pěchoty, není již tomu tak na dále, neboť hřbet, na kterém se nalézá cíl **e**, znemožňuje výhled dále na západ. Změna pozorovatelen není možná, nemá-li vésti k přerušení palby a proto musí nastoupiti na místo palby **pozorované palba systematická**, alespoň na tak dlouho, než se nám podaří vybudovati spojení na hřbet **e**. Tato systematická palba jest zařízena takto:

Vyhledáme společně s velitelem praporu známé nebo alespoň domnělé linie nepřátelského odporu. V našem případě to budou linie hřbetů **1, 2, 3** a 1. cíl (silnice Wilchwa-Godow). Kalkulujeme podle nepřátelského odporu a podle terénu čas, kterého pěchota potřebuje, aby dosáhla jednotlivých cílů, a podle toho přenášíme automaticky palbu s jednoho cíle na druhý.

Stane-li se, že pěchota nedosáhne v příslušné době určitého cíle, jest třeba, aby palba byla přeložena opět na neobsazený cíl na dobu, o kterou se pěchota opozdila. Při této příležitosti zasahuje spojovací hlídka a spojovací důstojník. Na prvý pohled jsou nám ihned zřejmy nedostatky této systematické palby. Nezbyvá nám však nic jiného, pokud nemáme přenášecích prostředků, které nám poskytují spojení s body vzdálenými v době nejkratší.

Když konečně pěchota dosáhla prvního cíle, zřídí oddíl před ní po krátkou dobu palebnou přehradu, aby jí zajistil čas pro uspořádání svazů a zařízení se na posici a jest pak stále pohotově, aby čelil možným protiútokům.

Stábní kapitán generálního štábu BOHUSLAV FIALA:

Autorské řešení námětu číslo 4.

I.

Ve čtvrté taktické úloze, odehrávající se v rámci pěšího pluku, jde o to, aby vůle velitele divise, vyjádřená veliteli jednotlivých útočných skupin ve formě všeobecného rozkazu pro útok, byla dále

vyslovena nižším vykonavatelům. Nelze pochybovati o tom, že velitel divise nemůže se dopodrobna obíratí všemi prvky rozhodnutí, poněvadž musí míti na zřeteli celou svou jednotku. Nepřihlíží tedy ke všem možným překážkám, na něž narazí jemu podřízení vykonavatelé, a nemůže také předvídati všechny události, jež vzniknou za boje.

Mimo to bylo velmi nebezpečno, aby velitel divise zajímal se o všechny podrobnosti, neboť by jednak snadno mohl ztratiti celkový přehled a jednak by zasahoval do oboru činnosti svých podřízených, jimž by pak byla odňata veškerá chuť k iniciativě. Je tedy nutno, aby jednotliví nižší velitelé v rámci svého úkolu učinili svá rozhodnutí.

V daném případě doplní velitel 5. pěšího pluku některé body rozhodnutí velitele 2. pěší divise, jinak řečeno, doplní některé body všeobecného divisního rozkazu pro útok. Přijatá rozhodnutí shrne pak velitel pluku ve formě plukovního rozkazu.

II.

Přistupme k rozboru jednotlivých odstavců tohoto rozkazu, v němž bude uvedeno stručně jen to, co jednotky potřebují věděti pro provedení útoku.

a) **Situace.**

Tento odstavec může se snad úplně vynechat, protože jak nepřátelská, tak i vlastní situace byly zajisté dostatečně objasněny v předcházejícím rozkaze pro směnu. O nepříteli na příklad budou velitelé rot ve svých podúsecích v daném okamžiku informováni přesněji, nežli sám velitel pluku, jenž se také nesmí ztratiti v podrobnostech, důležitých pro nižší velitele. Jednotky první linie jsou ve vzájemném styku a znají své sousedy vpravo i vlevo.

b) **Úkol pluku.**

Úkol 5. pěšího pluku jest ve všeobecném rozkaze jasně vysloven. Velitel pluku má se všemi svými prapory — jako severní útočná skupina — za podpory dvou oddílů lehkého dělostřelectva zmocniti se postupně tří cílů a dojiti takto k Červenému potoku v pásnu přesně ohraničeném. Mimo to nařizuje velitel divise kolik praporů má proto býti v první linii a kolik ve druhé. V rozkazu však není předepsáno, jak se těchto jednotek k útoku má užiti. To se přenechává na vůli veliteli pluku, jenž je nucen se rozhodnouti pro nějaký způsob. Ten pak ve formě myšlenky manévru vyjádří svým podřízeným.

c) **Myšlenka manévru.**

Poněvadž myšlenka manévru se zakládá vedle úkolu a zpráv o nepříteli také na terénu, bude nutno jej prostudovati. Pátému pěšímu pluku jest přidělen pruh terénu v šířce dvou kilometrů a v hloubce asi osmi až devíti kilometrů. Dříve než započneme s rozbořem, zodpovězme si otázku, bude-li velitel pluku uvažovati před započtím útoku o celé hloubce terénu jako velitel divise? Zdá se, že ne, neboť velitel divise studoval terén jen ve velkých rysech a nezbýval se podrobnostmi, maje vždy na mysli celou svou divisi. Jemu nebylo možno uvažovati o všech pro něho podřadnějších bodech, jež však mohou hráti za útoku nějakou okamžitou roli v rámci podřízených vykonavatelů.

Nesmí se tedy velitel 5. pěšího pluku spokojiti s rozdělením terénu na tři postupné cíle, nýbrž bude nucen rozdělit tyto opět na několik částí, nebo-li na několik předchozích cílů.

Proto bude snad nejvýhodnější, když velitel 5. pěšího pluku prostuduje nejdříve terén od východní základny až k prvnímu cíli a po dobytí tohoto, přistoupí k dalšímu studiu. Terén v tomto prostoru jest pokračováním hřbetu „U velké skály“, jenž se sklání ve všeobecném směru k severovýchodu a zároveň se zúžuje ve formě jazyka. Na jihovýchodní straně jest ohraničen údolím potoka Vřetovského a na severu potokem Týnickým.

Projděme zběžně oba dva všeobecné směry útoku předních praporů. Asi 500 m od Stelčovsi ve směru na Brandýsek zvedá se hřbet (s nápisem Středočeský pivovar) a severovýchodně od něho stejně vysoký kopec. Tyto výšiny mají — všeobecně vzato — povlnný sklon směrem k severozápadu k potoku Týnickému. Jest pravděpodobno, že nepřítel bude se snažiti zadržeti nepřátelský útok předně na výšinách u Stelčovsi, potom u Osady Brandýské a konečně u vesnice Brandýsek.

Sledujme směr od Vřetovic na Třebušice. Prvním důležitým místem, kde nepřítel se bude brániti, jest pravděpodobně výšina koty 296, pak kóta 291 a ves Třebušice.

Srovnáme-li terén v obou směrech, o nichž uvažujeme, tu vidíme, že západní je důležitější vzhledem na to, že jím prochází hlavní silnice, podél níž zamýšlí velitel divise vésti hlavní nápor, a že pro nepřítele skýtá větší počet bodů, výhodných pro obranu. Bude tedy nutno ve směru na tyto body provésti hlavní úsilí a ulehčiti jich dobytí obchvatem přes výšiny kot 296 a 291.

d) Útočný tvar.

1. *pěchoty*. Z výše vyvozené myšlenky manévru vyplývá útočný tvar 5. pěšího pluku. Avšak i do tohoto odstavce rozkazu zasáhl velitel divise tím, že určil počet praporů do první linie a ponechal jeden prapor k dispozici veliteli pluku.

Poněvadž nepřátelské vojsko je bojem značně seslabeno, poněvadž dále z opevňovacích prací, prováděných vzadu, lze souditi, že nepřítel pomýšlí již na další obranu, jest pravděpodobno, že výšiny u Stelčovsi a Vřetovic budou vzaty předními prapory, a že záložního praporu užije se snad k pozdějšímu manévru. Z toho plyne, že tento prapor nezůstane na původním svém místě v Zájezdu, nýbrž že bude také postupovati. Zbývá jen určití, ve kterém směru a kde — vzhledem na celkové rozčlenění pluku. Protože obchvat se zamýšlí severovýchodně výšin u Stelčovsi, Osady Brandýské a vesnice Brandýsku, tu bude se záložní prapor pohybovati v prostoru ležícím severovýchodně těchto bodů. Pohyb vpřed bude se dít skoky od jednoho krytu k druhému, jak si je zvolí velitel pluku v terénu. Není pochyby, že na volbu místa bude míti vliv také okamžitá situace. Z této úvahy vysvítá, že pohyby a postupná umístění záložního praporu nedají se již předem řídití a proto lze uvéstí v plukovním rozkaze jen počáteční místo zálohy. Další její postup bude se prováděti podle nových rozkazů.

Konečně zbývá stanovití pásma činnosti obou předních praporů. Studiem myšlenky manévru přišli jsme k poznání, že levý (západní) směr jest důležitější nežli pravý, a že v onom směru jest nutnou vésti hlavní nápor. Velitel pluku může vyhověti tomuto požadavku

jednak tím, že přidělí levému praporu užší pásmo činnosti a jednak tím, že podle potřeby soustředí palbu větší části svého dělostřelectva přímé podpory do tohoto prostoru.

2. dělostřelectva. Velitel divise sám určil úkol a posice obou dělostřeleckým oddílů. On také rozhoduje o každé další změně posic. Velitel pluku má jen na starosti, aby uvedl v soulad spolupráci pěchoty s oběma oddíly, o čemž pohovoříme v bodě příštím.

e) Provedení útoku.

Rozborem terénu byli jsme uvedeni na myšlenku, že velitel pluku právě tak, jako velitel divise nemůže provést útok až na konečný cíl v jednom tahu, nýbrž že již útok na první cíl rozdělí na několik za sebou jdoucích fází. Tyto jednotlivé fáze končí se pak dobytím tak zvaných předchozích cílů, jež by mohly býti v daném případě pro západní prapor: výšiny 500 m severozápadně Stelčovsi, pak Osada Brandýská a vesnice Brandýsek; pro východní prapor: kóta 296, kóta 291 a vesnice Třebušice.

Když již víme, na které cíle se útok postupně provede a v jakém počátečním útočném pořádku (tvaru), zbývá ještě, abychom se zmínili o tom, odkud vyrazí a jak se provede.

Přední prvky praporů první linie leží asi 500 m od nepřítele. Jest samozřejmo, že linie těchto prvků bude výchozí základnou pro útok. Z této výchozí základny vyrazí pěchota v 7 hodin 20 minut po dvaceti minutové dělostřelecké přípravě. V čem bude záležeti tato příprava dělostřelectva přímé podpory? Jednotliví velitelé rot a praporů dověděli se od svých předchůdců, kde nepřítel má umístěny kulomety, která místa nejvíce opevňoval, s kterých bodů může nejlépe pozorovati atd. Všechny tyto orgány nepřátelské obrany mohly by brzditi nebo znemožňovati postup vlastní pěchoty a proto také tato místa bude zapotřebí ostřelovati, umlčeti, neutralisovati.

Soustředění a přenášení dělostřeleckého ohně vyžaduje stálého spojení mezi pěchotou a dělostřelectvem, což jest nejtěžším problémem. Zdá se, že by v daném případě bylo nejlépe, aby pěchota sama řídila svůj postup tím, že by sama barevnými raketami žádala dělostřelectvo o přerušení palby a o její přenesení na další cíl.

Po dobytí prvního cíle se jednotky zastaví, upraví terén, aby se mohly na něm případně brániti, obnoví pořádek a čekají na další rozkaz k postupu.

Otázka spojení se 4. pěší divisi a s jižní útočnou skupinou jest rozřešena všeobecným divisním rozkazem. Naskýtá se tu jen otázka, od kterých částí určí velitel pluku spojovací oddíly. Možnosti jsou dvě: buď od předních praporů nebo od záložního praporu. Budou-li spojovací oddíly vyslány od posledního, tu má to sice tu výhodu, že velitelé praporů první linie mohou disponovati celými prapory a že jsou zbaveni starosti o spojení, avšak má to opět tu velikou nevýhodu, že spojovací oddíly nebudou tak lnouti k cizím jednotkám, mezi nimiž mají spojení udržovati, a že za boje v čas potřeby nebylo by tu velitele, na kterého jsou zvyklé, kterým jsou vyslány. Proto bude snad nejlépe, aby spojovací oddíl se 4. pěší divisi byl určen od pravého (východního) praporu a spojovací oddíl s jižní útočnou skupinou od levého praporu.

Co se týče přenášení zpráv, jest jisto, že stanoviště velitelství 2. pěší divise jest spojeno telefonicky se stanovištěm velitelství 5. pěšího pluku. Jest v zájmu věci, aby toto spojení bylo udržováno i za

boje. Proto určil velitel divise osu, podél které se má velitelství 5. pěšího pluku přemísťovati. Má býti také zřízeno a za postupu udržováno telefonické spojení mezi velitelem pluku a veliteli jednotlivých praporů? Toto spojení dalo by se za postupu vpřed velmi těžko udržovati a zdá se, že při vzájemné blízkosti stanovišť velitelství, dostačí úplně běžci, jezdci a smluvená znamení.

f) Plukovní obvaziště.

Plukovní obvaziště bylo asi zřízeno v Zájezdu. Tam také zůstane až do vzetí prvního předchozího cíle, načež by se mohlo přemístiti do pily na silnici ze Stelčova do Vřetovic. Tento přesun provede se však až na zvláštní rozkaz plukovníkův.

g) Bojový plukovní terén.

Bojový plukovní terén, sestávající ze dvou odřadů, je v noci soustředěn pravděpodobně v Zájezdu. Poněvadž prapory ještě nebojovaly, budou zajisté mít u sebe vše, co potřebují pro boj, proto nebylo by radno rozdělit bojový terén na prapory. Další jeho postup bude řízen zvláštními rozkazy.

III.

Na podkladě všeobecného rozkazu divise a předcházejících úvah vydá velitel 5. pěšího pluku rozkaz, který by mohl býti sestaven takto:

5. pěší pluk.

Čís.

Cihelna (700 m západně Zájezdu).
8. prosince o 1. hodině.

Rozkaz k útoku.

I. **Situace:** beze změny.

II. **Úkol:** 5. pěší pluk ve styku na jihu se 7. pěším plukem na severu se 4. pěší divísi má za úkol vzít první cíl: Brandýsek-Třebušice, a poté další pak: Knovíz — Podlešín a linii Červeného potoka.

III. **Pásmo činnosti** pluku jest ohraničeno na východě čarou: Vřetovice (včetně), Třebušice (včetně), Podlešín (včetně), skupina domů Na mašině (mimo), rozcestí 800 m severovýchodně Blahotic, Dolín (mimo); na západě silnice Stelčoves (včetně), Brandýsek (včetně), Knovíz (včetně), pak rozcestí silnic 500 m severně Slaného.

IV. **Myšlenka manévru.** Velitel pluku zamýšlí vésti hlavní nápor podél silnice Stelčoves—Brandýsek a obcházeti výšiny mezi těmito vesnicemi ve směru přes kotu 296 na kotu 291.

V. **Útočný pořádek:**

a) **pěchoty.** I. a II. prapor vedle sebe v první linii. Druhý prapor vlevo (na západě).

Hranice mezi oběma prapory: Na pile, most přes Týnický potok (severně „e“ od nápisu Brandýsek), obě místa včetně pro první prapor, Holousík Dvůr (včetně pro druhý prapor).

III. prapor ve druhé linii zůstane až na další rozkaz v Zájezdu k dispozici veliteli pluku.

b) **dělostřelectva.** Útok pluku bude podporován dvěma oddíly 8 cm lehkého dělostřeleckého pluku č. 2., jež jsou v posíci na svazích hřbetu: kóta 333—Velké Čičovice. První oddíl bude podporovati první prapor, druhý oddíl druhý prapor.

V. Provedení útoku. Pěchota vyrazí k útoku o 7. hodině 20 minut z linie předních prvků prvního a druhého praporu.

První prapor bude útočiti ve všeobecném směru podél silnice Stelčoves—Knovíz a zmocní se postupně výšin 500 m severozápadně Stelčovsi po obou stranách silnice, pak Osady Brandýské a vesnice Brandýsek.

Druhý prapor provede útok ve všeobecném směru na vrch trigonometr 321 a zmocní se výšiny kóta 296, pak výšiny kóta 291 a vesnice Třebušice.

Dělostřelecká příprava bude provedena od 7. hod. do 7. hod. 20 min. na cíle, jež označí velitelé praporů. Přeložení ohně z předchozího cíle na další cíl bude se dít na žádost velitelů rot v první linii, k čemuž se použije červené rakety.

Po dobytí prvního cíle se prapory zastaví, obnoví pořádek a vyčkají rozkazu k dalšímu postupu vpřed.

VII. Spojení. Spojení se 4. pěší divisi zajistí smíšený oddíl, skládající se z jedné čety prvního praporu a z jedné čety s jednou kulometnou četou 4. pěší divise pod velením důstojníka této divise. Oddíl bude postupovati podél východní hranice 5. pěšího pluku. Sraz o 6. hodině u severovýchodního okraje Vřetovic.

Spojení mezi druhým praporem a 7. pěším plukem bude zajištěno dvěma četami (po jedné od II. praporu a 7. pěšího pluku) pod velením důstojníka druhého praporu. Oddíl bude postupovati podél hranice mezi 5. a 7. pěším plukem. Sraz o 6. hodině u jihozápadního okraje ze Stelčovsi.

VIII. Přenášení. Stanoviště velitelství 5. pěšího pluku cihelna (asi 700 m západně Zájedzu). Pak přemístí se podél osy: cihelna, Na pile, Holousík Dvůr, kóta 279, kóta 276.

IX. Plukovní obvaziště. Plukovní obvaziště jest zřízeno v Zájedzu; k přemístění vpřed obdrží rozkaz.

X. Bojový trén pluku zůstane až do dalších rozkazů v Zájedzu.

Za správnost:
plukovní pobočník Y.

Velitel pluku:
plukovník X.

Námět čís. 5.

Štábní kapitán generálního štábu BOHUSLAV FIALA:

Námět ze všeobecné taktiky.

Mapa: Slaný a Kladno 1 : 75.000.

I. Všeobecná situace:

jako v námětu čís. 1.

II. Zprávy o nepříteli.

(Výtah z listiny zpráv čís. ...)

Po celý den 8. listopadu neprojevoval nepřítel žádné zvláštní činnosti. Podle spolehlivých zpráv nepřátelský proud, jenž včera večer přibyl do Mšec, vyrazil odtamtud časně z rána a dal se na pochod ve směru na Tuřany. Nepřátelská jízda ustoupila odpoledně z Lán a Kamenných Žehrovic na Kačice. Ve Mšeckých Žehrovicích narazily naše hlídky na nepřitele.

Jezdecké hlídky 1. horské brigády hlásily, že nepřítel se opevňuje na jihovýchodním okraji lesa u Kročehlav, na výšině kóty 403, v okolí pivovaru a cihelny (na jižním okraji Kladna).

O 9. hod. viděli letci na silnici Hrdliv—Střebichovice proud pěchoty, dlouhý asi 2 km, na pochodu v jižním směru. Na Vinařické hoře (trig. 410), u Humen a Pcher, dále u Želenic byly konstatovány cíle opevňovací práce.

Nepřátelské baterie byly zpozorovány v okolí Dolu Kybekova a u Hnidous. Unhošť byl odpoledne ostřelován těžkým dělostřelectvem ze směru od Vinařic.

III. Zvláštní situace 1. horské brigády a 1. jezdeckého pluku.

1. horská brigáda je v takové situaci, jakou zaujala dne 8. listopadu podle námětu čis. 1. Její jezdecké hlídky jsou v dotyku s nepřítelem na severním okraji lesa Zabitého, u St. Kladna, pak na severním okraji lesa Milíř.

1. jezdecký pluk, jenž byl k večeru zesílen jedním cyklistickým praporem, jedním dělostřeleckým oddilem, sestávajícím ze dvou jezdeckých baterií, a dvěma četami obrněných automobilů, je svými předními prvky v dotyku s nepřátelskou jízdou u Vodojemu (jihozápadní cíp Kladna), u Rozdělova, St. Smečno—Šternberk, Srb a Kačic. K večeru vstoupily naše hlídky bez jakékoliv nehody do městečka Nové Strašecí a do Mšec.

IV.

Velitel 1. horské brigády obdrží dne 8. listopadu o 21. hod. od velitele červené armády všeobecný rozkaz pro útok, z něhož podáváme krátký výtah:

1. Všeobecná, nepřátelská a zvláštní situace: viz nahoře.

2. Úkol armády. Červená armáda zahájí zítra ráno znovu útok na celé frontě, aby dosáhla potoka Červeného.

3. Úkol divisií. 1. horské brigády a smíšeného krycího oddílu. 1. horská brigáda bude útočiti ve všeobecném směru přes Kladno na Tuřany a dojde až k Šternberskému potoku.

Vpravo (východně) 5. pěší divise má se zmocnit Slaného a vyšín jihovýchodně potoka Červeného.

Vlevo (západně) smíšený krycí oddíl bude krýt levý bok armády podle zvláštního rozkazu.

4. Přidělení nadpočetných prostředků. 1. horské brigádě se přidělují: jeden lehký dělostřelecký pluk o dvou oddílech 8 cm a jeden oddíl 15 cm houfnic, které přibudou do Unhoště o 23 h. Velitelé oddílů hlásili se u velitelství horské brigády již o 15. hod.

5. Pásmo činnosti 1. horské brigády bude ohraničeno na východě: čarou Dolany (včetně), Saky (mimo), Malá Kvice (mimo).

6. Útok vyrazí a 7. hodině po 30minutové dělostřelecké přípravě z výchozí základny.

7. Spojení mezi 5. pěší divisí a 1. horskou brigádou bude udržováno oddílem, složeným po jedné četě od obou jednotek a z jedné kulometné čety od 5. pěší divise, která určí i velitele.

Spojení mezi 1. horskou brigádou a smíšeným oddílem podle vzájemné dohody.

8. Přenášení. Armádní stan: Praha-Hradčany.

S. V. pěší divise Středokluky přemístí se pak podél silnice přes Stelčoves, Olšany do Knovíz.

S. V. 1. horské brigády: Velké Přítočno od 5. hod. počínaje. Osa přemístění: Kladno, Vinařice, Střebichovice.

S. V. 1. jezdeckého pluku (smíšeného oddílu) bude dne 9. listopadu od 6. hod. počínaje v Družci. Přemístí se podél osy Rozdělov, Libušín, Smečno.

9. Podle zvláštního rozkazu bude prováděti smíšený oddíl průzkum ve všeobecném směru na Mšec. Hlavní síly smíšeného oddílu budou postupovati přes Rozdělov, Libušín, Smečno tak, aby sledovaly postup 1. horské brigády a vždy kryly její levý bok.

Jest vypracovati:

Rozkaz velitele 1. horské brigády pro útok.

Námět číslo 6.

Kapitán generálního štábu LADISLAV ŠANDERA:

Námět z taktiky dělostřelectva.

Mapy: 1:75.000.

Kladno—Slaný, Roudnice—Panenský Týnec.

1. Všeobecná situace a zvláštní situace 2. pěší divise. (Jako při námětu čís. 4. Cvičební Listy čís. 12.)

II. Stručný výťah z rozkazu velitele divisního dělostřelectva 2. pěší divise.

1. Situace

2. 2. pěší divise zúčastní se zítra všeobecného útoku armády ve směru severozápadním.

3. Úkolem 2. pěší divise jest útočiti ve všeobecném směru podél silnice Stelčoves—Slaný, a dosáhnouti linie Šternberského a Červeného potoka.

Hranice pásma divise:

na východě: Vřetovice (včetně), Třebušice (včetně), Podlešín (včetně), skupina domů „Na mašině“ (mimo), rozcestí 800 m severovýchodně od Blahotic, Dolín (mimo);

na západě: Dubí (mimo), Hrdliv (mimo), Studňoves (mimo).

4. Úmyslem velitele divise jest provést hlavní nápor podél silnice Stelčoves—Slaný.

Postupné cíle: 1. Týnický potok, Olšany, Třebušice;

2. Knovízský potok;

3. Šternberský a Červený potok.

5. Rozčlenění pěchoty. Budou utvořeny dvě útočné skupiny:

a) Severní pod velením velitele 5. pěšího pluku, sestávající z 5. pěšího pluku, s dvěma prapory v první linii.

b) Jižní

Hranice mezi oběma skupinami: Silnice Stelčoves, Brandýsek, Knovíz, rozcestí 500 m severně od Slaného. (Hranice pro severní skupinu.)

c) Zálohy divise

6. Rozčlenění dělostřelectva a jeho úkoly.

Dělostřelectvo utvoří dvě skupiny přímé podpory a jednu skupinu pro palbu protibateriovou, současně také pro společnou činnost.

a) severní skupina přímé podpory.

Velitel: velitel dělostřeleckého pluku čís. 2. Disponuje oddíly I. a II.2.

Úkol: přímá podpora severní útočné skupiny.

Normální pásmo působnosti: pásmo působnosti severní útočné skupiny. Mimo to musí býti s to, aby podporoval jedním oddílem sousední pásma.

Oddíly zaujmou posice v prostoru Velké Čičovice a jihovýchodní svahy - 333.

Pozorovatelný na - 333 a - 317.

b) jižní skupina přímé podpory:

c) skupina protibateriová a společné činnosti: ...

7. Útok bude předcházeti dělostřelecká příprava, trvající od 7. hodiny do 7.20. Počátek útoku o 7.20 hod.

Úkoly skupin při přípravě útoku a během útoku:

a) skupiny přímé podpory stanoví cíle v přímé dohodě s příslušnými veliteli útočných skupin a zajistí mimo to blízkou ochranu útoku až do linie Brandýsek—Třebušice.

b) Skupina protibateriová a společné činnosti:

Po dosažení prvního cíle se přední oddíly zastaví a vyčkají rozkazů k dalšímu útoku.

8. Letectvo

9. Spojení a přenášení.

Velitelé skupin vyšlou po jednom poddůstojníku k veliteli divisního dělostřelectva jako spojky. V případě nefungování spojení telefonického zašle velitel divisního dělostřelectva svoje rozkazy vysílací stanicí bezdrátové telegrafie divise. Podřízené jednotky vyloží ihned po obsazení posic své anteny, aby mohly přijímat také zprávy letce a využití těch, které je zajímají.

10. Zásobování střelivem. Od 8. hod. bude zřízeno výdejné středisko pro dělostřelecké střelivo v Středoklukách. Jednotky mohou odebrati až čtvrtinu denní dotace.

11. SV. velitele divisního dělostřelectva

SV. velitele 5. pěšího pluku: cihelna (asi 700 m západně Zajezdu).

12. Zvláštní nařízení.

Změny posic kupředu budou provedeny na rozkaz velitele divisního dělostřelectva; pravděpodobně po dosažení prvního cíle. Pravděpodobné posice pro:

a) severní skupinu přímé podpory: prostor Vřetovice—Stelčoves.

b) jižní skupina přímé podpory:

c) skupina protibateriová a společné činnosti

Skupiny nařídí závčas přípravné obhlídky.

Jest vypracovati:

1. Která spojení musí zařídit velitel severní skupiny přímé podpory.

2. Kterou činnost může žádati velitel pěchoty od velitele dělostřelectva pro útok.

Poznámka k Přípravce pro Válečnou školu:

Řešení námětů číslo 5. a 6. budte předložena k opravě do 15. února. K námětům, jež budou uveřejněny v příštím čísle Cvičebních Listů, užito bude map námětů dosavadních.

Lístárna redakce. Se zřetelem na nastávající předběžné přijímací zkoušky do Válečné školy bylo toto číslo Cvičebních Listů vyhrazeno „Přípravce pro Válečnou školu“. Číslo příští vyjde opět s obvyklými rubrikami.